

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Anayasa Mahkemesi Başkanlığından:

**İKİNCİ BÖLÜM
KARAR****HASAN ERCAN BAŞVURUSU**

Başvuru Numarası : 2015/54
Karar Tarihi : 12/11/2019

Başkan : Recep KÖMÜRCÜ
Üyeler : Engin YILDIRIM
Celal Mümtaz AKINCI
Rıdvan GÜLEÇ
Recai AKYEL

Raportör Yrd. : Derya ATAKUL
Başvurucu : Hasan ERCAN
Vekili : Av. Günay ARSLAN

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, yazdığı dilekçede yer alan sözleri dolayısıyla başvurunun cezalandırılmasının ifade özgürlüğünü ihlal ettiği iddiasına ilişkindir.

II. BAŞVURU SÜRECİ

2. Başvuru 5/1/2015 tarihinde yapılmıştır.

3. Başvuru, başvuru formu ve eklerinin idari yönden yapılan ön incelemesinden sonra Komisyona sunulmuştur.

4. Komisyonca başvurunun kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir.

5. Bölüm Başkanı tarafından başvurunun kabul edilebilirlik ve esas incelemesinin birlikte yapılmasına karar verilmiştir.

6. Başvuru belgelerinin bir örneği bilgi için Adalet Bakanlığına (Bakanlık) gönderilmiştir. Bakanlık, görüşünü bildirmiştir.

7. Başvurucu, Bakanlığın görüşüne karşı süresinde beyanda bulunmuştur.

III. OLAY VE OLGULAR

8. Başvuru formu ve eklerinde ifade edildiği şekliyle olaylar özetle şöyledir:

9. Başvurucu, olayların meydana geldiği tarihte inşaat mühendisidir.

10. Başvurucunun amcası A.E., Bozyazı Asliye Hukuk Mahkemesinde tapu iptali ve tescil talebiyle 2007 yılında dava açmıştır. Mahkeme davaya konu mahalde encümen kararına dayalı olarak yapılan imar uygulamasının 2008 yılında kesinleştiğini, davacının imar uygulamasına karşı iptal davası açmadığını tespit etmiştir. Mahkeme, davanın konusuz kaldığını tespit ederek esası hakkında karar verilmesine yer olmadığına hükmetmiştir. Karar 2012 yılında onanarak kesinleşmiştir.

11. Başvurucu, 2010 yılında Silifke Adalet Komisyonu Başkanlığına hitaben bir şikâyet dilekçesi yazarak Bozyazı Asliye Hukuk Mahkemesinde yapılan ve bahsi geçen yargılama ile dava hâkimini şikâyet etmiştir. Başvurucu dilekçesinde; hâkimin davanın çözümü için yapması gereken araştırmayı yapmadığını, taraflı bir tutum sergilediğini ve kararını tümüyle dava konusu ihtilafın kaynağı olan belediye işlemlerine dayandığını iddia etmiştir. Başvurucu şikâyet dilekçesinde, hâkimin kararına dayanak yaptığı bir idare mahkemesi kararını hatalı yorumladığını, "*hukuk fakültesi 3. sınıf öğrencisinin dahi*" o kararı doğru yorumlayabileceğini ileri sürmüştür.

12. Başvurucu, Silifke Adalet Komisyonu Başkanlığına hitaben yazdığı aynı şikâyet dilekçesini Bozyazı Asliye Hukuk Mahkemesine de göndermiştir. Mahkeme hâkimi de dilekçeden bu şekilde haberdar olmuş ve dilekçede yer alan ifadeler nedeniyle suç duyurusunda bulunmuştur.

13. Öte yandan bireysel başvuru dosyası ve eki belgeler ile Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi (UYAP) üzerinden yapılan incelemede başvurunun şikâyet dilekçesinin işleme konulduğuna ilişkin bir bilgi tespit edilememiştir.

14. Bozyazı Cumhuriyet Başsavcılığı, başvuru ve A.E. hakkında kamu görevlisine görevinden dolayı hakaret suçundan soruşturma başlatmıştır. Bozyazı Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından alınan ifadesinde başvuru; A.E.nin kendisinin amcası olduğunu ve birçok davada birlikte hareket ettiklerini, müşteki hakkındaki dilekçeyi hâkimin amcası hakkında vermiş olduğu karar dolayısıyla amcasının bilgisi dâhilinde yazdığını ve herhangi bir hakaret kastının olmadığını ileri sürmüştür. Başsavcılıkça, başvuru ve amcası hakkında atılı suçlardan kamu davası açılmıştır.

15. Bozyazı Sulh Ceza Mahkemesi, başvuru ve A.E.nin kamu görevlisine görevinden dolayı hakaret suçundan ayrı ayrı 6.080 TL adli para cezası ile cezalandırılmalarına karar vermiştir. Mahkeme kararının gerekçesinin başvuru ile ilgili kısmı şöyledir:

"Yukarıdaki anlatımlar ışığında; Sanıklardan A.E.'nin Bozyazı Asliye Hukuk Mahkemesi tarafından verilen karar neticesinde durumu sanık Hasan Ercan'a aktardığı, sanıkların fikir ve irade birliği içerisinde şikâyet dilekçesi yazarak komisyona gönderdikleri bir suretini de mağdur [H. T.ye] postaladıkları, dilekçe içeriğinde şikâyet hakim aşar bir biçimde hukuk fakültesi 3. sınıf öğrencisinin bileceği şeklinde tahkir edici ifade kullandıkları, yanlış davranış, görevi kötüye kullanma, bilerek yanlış yorumlama şeklinde onur, şeref ve saygınlığı rencide edecek fiil isnat ettikleri, şikâyet dilekçesi sonucunda şikâyetin işleme konulmadığı hususunda tam bir vicdani kanaate ulaşılmıştır.

Sanık Hasan Ercan'ın katılana karşı eylemi TCK 125(3).a maddesinde düzenlenen kamu görevlisine görevinden dolayı hakaret suçu kapsamına girmektedir. Sanığın üzerine

atılı suçun işleniş biçimi, suçun işlenmesinde kullanılan araçlar (suçun rencide edici etkisini artırıcı herhangi bir aracın kullanılmaması) göz önüne alınarak alt sınırdan ayrılmayı gerektirir bir husus bulunmadığından alt sınırdan cezaya hükmedilmiştir. Sanığın kişiliği, sosyal ve ekonomik durumu, yargılama sürecinde duyduğu pişmanlık, gerçekleştirdiği suçun işlenmesindeki özellikler (işlenen suçla verilmesi beklenen ceza arasındaki oran) göz önüne alınarak seçimlik cezalardan lehe olan para cezası seçilmiştir. Sanığın fiili gerçekleştirdikten sonra ve yargılama sürecindeki olumlu davranışları (mahkemeye karşı saygılı duruşu, yargılamadan kaçmaya yönelik bir hareketinin olmayışı) takdiri indirim sebebi kabul edilerek cezasında takdiri indirim uygulanmıştır. Sanığın daha önce işlediği suçtan dolayı hakkında hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararı bulunması deneme süresi içinde yeniden kasıtlı bir suç işlemesi bu hali ile yeniden suç işlemeyeceği hususunda kanaate varılamaması nedeniyle sanık hakkında takdiren hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verilmemiştir. Yalnızca hapis cezasının ertelenebileceği düzenlendiğinden sanık hakkındaki para cezası ertelenmemiştir."

16. Başvurucunun temyizi üzerine karar Yargıtay 5. Ceza Dairesince 9/6/2014 tarihinde onanmıştır.

17. Başvurucu hakkında verilen adli para cezasına ilişkin ödeme emri, başvurucuya 8/12/2014 tarihinde tebliğ edilmiştir. Başvurucu 5/1/2015 tarihinde bireysel başvuruda bulunmuştur.

IV. İLGİLİ HUKUK

A. Ulusal Hukuk

18. 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun "*Hakaret*" kenar başlıklı 125. maddesinin (1) ve (3) numaralı fıkraları şöyledir:

"(1) Bir kimseye onur, şeref ve saygınlığını rencide edebilecek nitelikte somut bir fiil veya olgu isnat eden veya sövmek suretiyle bir kimsenin onur, şeref ve saygınlığına saldıran kişi, üç aydan iki yıla kadar hapis veya adli para cezası ile cezalandırılır. Mağdurun gıyabında hakaretin cezalandırılabilmesi için fiilin en az üç kişiyle ihtilat ederek işlenmesi gerekir.

...

(3) Hakaret suçunun;

a) Kamu görevlisine karşı görevinden dolayı,

...

İşlenmesi halinde, cezanın alt sınırı bir yıldan az olamaz."

B. Uluslararası Hukuk

19. İlgili uluslararası hukuk kurallarının yer aldığı karar için *Keleş Öztürk* (B. No: 2014/15001, 27/12/2017, §§ 25-28) kararına bakılabilir.

V. İNCELEME VE GEREKÇE

20. Mahkemenin 12/11/2019 tarihinde yapmış olduğu toplantıda başvuru incelenip gereği düşünüldü:

A. İfade Özgürlüğünün İhlal Edildiğine İlişkin İddia

1. Başvurucunun İddiaları ve Bakanlık Görüşü

21. Başvurucu, amcası A.E. tarafından açılan tapu iptali ve tescil davasının haksız olarak ve taraflı bir tutum sergilenerek reddedildiğini iddia etmiştir. Başvurucu, mahkeme hâkimi aleyhine ve amcası adına Silifke Adalet Komisyonu Başkanlığına hitaben kaleme aldığı şikâyet dilekçesinde amacının hâkime görev ve yükümlülüklerinin hatırlatılması olduğunu, hakaret kastının bulunmadığını ifade etmiştir. Başvurucu anılan dilekçede kullandığı ifadeler nedeniyle cezalandırılmasına karar verilmesinin ifade özgürlüğünü ihlal ettiğini ileri sürmüştür.

22. Bakanlık görüşünde, Anayasa Mahkemesi ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) içtihatlarına yer verilerek müştekinin şeref ve itibar hakkı ile başvurucunun ifade özgürlüğü arasında -demokratik bir toplumun gerekleri dikkate alınarak- adil bir denge kurulması gerektiği ifade edilmiştir.

23. Başvurucu, Bakanlık görüşüne karşı beyanında esas itibarıyla başvuru dilekçesindeki iddialarını yinelemiştir.

2. Değerlendirme

24. Anayasa'nın iddianın değerlendirilmesinde esas alınacak "Düşünceyi açıklama ve yayma hürriyeti" kenar başlıklı 26. maddesinin ilgili kısımları şöyledir:

"Herkes, düşünce ve kanaatlerini söz, yazı, resim veya başka yollarla tek başına veya toplu olarak açıklama ve yayma hakkına sahiptir. Bu hürriyet resmi makamların müdahalesi olmaksızın haber veya fikir almak ya da vermek serbestliğini de kapsar..."

Bu hürriyetlerin kullanılması, ... başkalarının şöhret veya haklarının,... veya yargılama görevinin gereğine uygun olarak yerine getirilmesi amaçlarıyla sınırlanabilir..."

a. Kabul Edilebilirlik Yönünden

25. Açıkça dayanaktan yoksun olmadığı ve kabul edilemezliğine karar verilmesini gerektirecek başka bir neden de bulunmadığı anlaşılan ifade özgürlüğünün ihlal edildiğine ilişkin iddianın kabul edilebilir olduğuna karar verilmesi gerekir.

b. Esas Yönünden

i. Müdahalenin Varlığı

26. Başvurucu, hâkime yönelik sözleri nedeniyle 6.080 TL adli para cezası ile cezalandırılmıştır. Söz konusu mahkeme kararı ile başvurucunun ifade özgürlüğüne yönelik bir müdahale söz konusudur.

ii. Müdahalenin İhlal Oluşturup Oluşturmadağı

27. Yukarıda anılan müdahale, Anayasa'nın 13. maddesinde belirtilen koşulları yerine getirmediğı müddetçe Anayasa'nın 26. maddesinin ihlalini teşkil edecektir. Anayasa'nın 13. maddesi şöyledir:

"Temel hak ve hürriyetler, ... yalnızca Anayasanın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağılı olarak ve ancak kanunla sınırlanabilir. Bu sınırlamalar, ... demokratik toplum düzeninin ... gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olamaz."

28. Bu sebeple müdahalenin Anayasa'nın 13. maddesinde öngörülen ve somut başvuruya uygun düşen, kanunlar tarafından öngörülme, Anayasa'nın ilgili maddesinde belirtilen nedenlere dayanma ve demokratik toplum düzeninin gereklerine uygunluk koşullarını sağlayıp sağlamadığının belirlenmesi gerekir.

(1) Kanunilik

29. 5237 sayılı Kanun'un 125. maddesinin *kanunla sınırlama* ölçütünü karşıladığı sonucuna varılmıştır.

(2) Meşru Amaç

30. Başvurucunun adli para cezası ile cezalandırılmasına ilişkin kararın *başkalarının şöhret veya haklarının korunmasına ve yargılama görevinin gereğine uygun olarak yerine getirilmesine* yönelik önlemlerin bir parçası olduğu ve meşru bir amaç taşıdığı sonucuna varılmıştır.

(3) Demokratik Toplum Düzeninin Gereklerine Uygunluk

(a) Genel İlkeler

31. Somut olaya uygulanan genel ilkelerin geniş anlatımı için Anayasa Mahkemesinin *Bayram Akın* (B. No: 2015/19278, 7/3/2019, §§ 29-34) kararına bakılabilir.

(b) Başkalarının Şöhret veya Haklarının Korunması

32. Anayasa'nın 26. maddesinin ikinci fıkrasına göre ifade özgürlüğünün sınırlandırılma nedenlerinden ve bu bağlamda ifade özgürlüğünü kullananların uyması gereken görev ve sorumluluklardan biri de başkalarının şöhret veya haklarının korunmasıdır. Bireyin şeref ve itibarı, kişisel kimliğinin ve manevi bütünlüğünün bir parçasını oluşturur ve Anayasa'nın 17. maddesinin birinci fıkrasının korumasından faydalanır. Devlet, bireyin şeref ve itibarına keyfi olarak müdahale etmemek ve üçüncü kişilerin saldırılarını önlemekle yükümlüdür (*İlhan Cihaner* (2), B. No: 2013/5574, 30/6/2014, § 44; *Nilgün Halloran*, B. No: 2012/1184, 16/7/2014, § 41; *Adnan Oktar* (3), B. No: 2013/1123, 2/10/2013, § 33; *Bekir Coşkun* [GK], B. No: 2014/12151, 4/6/2015, § 45; *Önder Balıkcı*, B. No: 2014/6009, 15/2/2017, § 44).

33. Buna ilave olarak Anayasa Mahkemesi, kamusal yetki kullanan görevlilerin gördükleri işlev nedeniyle daha fazla eleştiriye katlanmak durumunda olduklarını ve bunlara yönelik eleştirinin sınırlarının çok daha geniş olduğunu her zaman vurgulamıştır

(siyasetçilerle ilgili olarak bkz. *Ergün Poyraz (2)* [GK], B. No: 2013/8503, 27/10/2015, § 58; *Kemal Kılıçdaroğlu*, B. No: 2014/1577, 25/10/2017, § 55, kamusal yetki kullanan görevlilerle ilgili olarak bkz. *Nilgün Halloran*, § 45; tanınan bir Cumhuriyet başsavcısı ile ilgili olarak bkz. *İlhan Cihaner (2)*, § 82; tanınan ve siyasete hazırlanan bir kamu görevlisi ile ilgili olarak bkz. *Önder Balıkçı*, § 42).

(c) Yargı Erkinin Otoritesinin Korunması

34. Kamusal yetki kullanan görevliler daha fazla eleştiriye katlanmak durumunda olsalar bile adalet sisteminin düzgün işlemesi söz konusu olduğunda hâkimlerin kamunun güvenine sahip olması gerektiği göz ardı edilmemelidir. Bu sebeple adalet sisteminde görev alan hâkimler ve savcılarla birlikte diğer yargı çalışanlarını asılsız suçlamalardan korumak da devletin görevlerindedir. Demokratik bir toplumda bireylere yargı sistemi ve ona dâhil olan kamu görevlilerini eleştirme, onlar hakkında yorum yapma hakkı tanınmış ise de bu eleştirilerin kişilerin şeref ve itibarlarının korunmasını isteme haklarını ihlal eder boyuta ulaşmaması gerekir (*İlhan Cihaner (3)*, B. No: 2013/5298, 20/5/2015, §§ 26, 27).

(d) İfade Özgürlüğü ile İtibarın Korunmasını İsteme Hakkı Arasında Adil Denge

35. Anayasa Mahkemesi benzer başvurularda, aleyhine cezaya hükmedilen başvurunun müdahale edilen ifade özgürlüğü ile başvurunun açıklamalarındaki iddialar nedeniyle şikâyetçinin müdahale edilen şeref ve itibar hakkının korunması arasında adil bir dengenin gözetilip gözetilmediğini değerlendirir (*Nilgün Halloran*, § 27; *İlhan Cihaner (2)*, § 39). Bu, soyut bir değerlendirme değildir. Çatışan haklar arasında dengeleme yapılabilmesi için başvurunun kullandığı ifadelerin türünün, kamusal tartışmalara katkı sunma kapasitesinin, ifadelere yönelik kısıtlamaların niteliğinin ve kapsamının, ifadelerin kimin tarafından dile getirildiğinin, kime yöneldiğinin, tarafların ünlülük derecelerinin ve ilgili kişilerin önceki davranışlarının, kamuoyu ile diğer kişilerin kullanılan ifadeler karşısında sahip oldukları hakların ağırlığının değerlendirilmesi gerekir (*Nilgün Halloran*, § 41; *Ergün Poyraz (2)*, § 56; *Kadir Sağdıç*, B. No: 2014/5369, 22/9/2016, §§ 58-66; *İlhan Cihaner*, §§ 66-73). Bunun için başvuru tarafından söylenen sözlerin tamamı, söylendiği bağlamdan kopartılmaksızın olayın bütünselliği içinde değerlendirilmesi gerekir (*Nilgün Halloran*, § 52; *Önder Balıkçı*, § 45).

36. Söz konusu değerlendirmelerde derece mahkemelerinin belirli bir takdir yetkisi bulunmaktadır. Ancak bu takdir payı, Anayasa Mahkemesinin denetimindedir. Dolayısıyla Anayasa Mahkemesi, bir *kısıtlamanın* ifade özgürlüğü ile bağdaşıp bağdaşmadığı hususuna karar vermede yetki sahibi olan iç hukuktaki son mercidir.

37. Anayasa Mahkemesinin görevi, bu denetimi yerine getirirken derece mahkemelerinin yerini almak değil, söz konusu yargı mercilerinin takdir yetkilerini kullanarak verdikleri kararların Anayasa'nın 26. maddesi açısından doğruluğunu denetlemektir. Anayasa Mahkemesi, başvuru konusu olan müdahalenin demokratik toplum düzeninin gereklerine uygun olup olmadığını ve bunu haklı göstermek için ulusal makamlar tarafından ortaya konan gerekçelerin *uygun ve yeterli* görünüp görünmediğini tespit edebilmek amacıyla söz konusu müdahaleyi davanın bütününe bakarak değerlendirecektir (*Kemal Kılıçdaroğlu*, § 58).

(c) İlkelerin Olaya Uygulanması

38. Amcası tarafından açılan tapu iptali ve tescil davasının esası hakkında karar verilmesine yer olmadığına hükmeden hâkimi şikâyet amacıyla başvurunun yetkili makamlara hitaben bir dilekçe yazdığı açıktır. Başvurucu tarafından kullanılan ifadelerin yer aldığı şikâyet dilekçesi Adalet Komisyonu Başkanlığına hitaben yazılmış ve dilekçenin bir sureti ifadelerin yöneltildiği hâkimin görev yaptığı mahkemeye gönderilmiştir.

39. 11/12/2010 tarihli ve 6087 sayılı Hakimler ve Savcılar Kurulu (HSK) Kanunu'nun "*Dairelerin görevleri*" kenar başlıklı (3) numaralı fıkrasının (c) bendine göre hâkim ve savcılar hakkındaki ihbar ve şikâyetleri inceleyip gereğini yapmak HSK 3. Dairesinin görevidir. Başvurucunun dilekçeyi yönelttiği mercide yanlışlığa düşmüş olması, dilekçenin niteliğini ve amacını değiştirmez.

40. Başvurucunun yazdığı bu dilekçe Anayasa'nın "*Dilekçe, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkı*" kenar başlıklı 74. maddesinin birinci fıkrasında yer alan "*Vatandaşlar ... kendileriyle ... ilgili dilek ve şikâyetleri hakkında, yetkili makamlara ... yazı ile başvurma hakkına sahiptir.*" hükmü kapsamında kalmaktadır.

41. Kişilerin kamu makamlarına seslerini duyurabilmeleri amacına hizmet eden dilekçe hakkı, hak arama özgürlüğünün en önemli araçlarından biridir. Bu anlamda kişilerin adaleti bulma, hakkı olanı elde etme ve haksızlığı giderme yollarından biri olarak hak arama özgürlüğünün işlerlik kazanması, korunması ve sağlanması bakımından önemli bir role sahiptir. Dolayısıyla kişilerin haklarını aradıkları sırada bazı değerlendirmeleri veya yönelttikleri bazı isnatlar nedeniyle cezalandırılmaları ancak oldukça istisnai koşullarda mümkündür.

42. Somut olayda başvuru; amcası tarafından açılan tapu iptali ve tescil davasında davaya bakan hâkimin yanlı davrandığını ve bilerek hatalı karar verdiğini, bu nedenle amcasının mülkiyet kaybına uğramasına sebep olduğunu düşünmektedir. Başvurucu bu iddiasını güçlendirmek için de yapılan yanlış hukuk fakültesi öğrencisi tarafından dahi yapılmayacağını ifade etmiştir.

43. Başvurucunun hâkime yönelik eleştirisinin ağır olduğu kabul edilse bile bu sözler hâkimin verdiği karara ilişkindir. Hâkimin ne özel hayatının ne de kişisel özelliklerinin hedef alındığı söylenebilir. Üstelik başvurunun ifadeleri aleniyet kazanmamıştır. Dahası başvurunun hakaret suçundan yargılandığı (kapatılan) Bozyazı Sulh Ceza Mahkemesi kararında her ne kadar dilekçenin Silifke Adalet Komisyonu Başkanlığına gönderildiği belirtilmişse de gerek bireysel başvuru formu ile eki belgelerin incelenmesinden gerek UYAP üzerinden yapılan araştırmada Başkanlıkça dilekçenin işleme konulduğuna ilişkin bir bilgi tespit edilememiştir. Mahkeme kararında da başvurunun dilekçesinin HSK'ya iletilip iletilmediği ya da başkaca bir işlem yapıp yapılmadığı hakkında bir tespite yer verilmemiştir.

44. Başvurucunun dilekçesi bir bütün olarak değerlendirildiğinde amcası hakkındaki yargılamayı eleştirdiği ve hâkimi şikâyet amacı taşıdığı görülmektedir. Anayasa Mahkemesinin verdiği sonuçlarla birlikte ilk derece mahkemesi kararı değerlendirildiğinde Mahkemenin başvurunun ifade özgürlüğü ile müştekinin şeref ve itibar hakkı arasında adil bir denge kurmadığı kanaatine ulaşılmıştır.

45. Elbette şikâyet konusu ifadelerin yargılama faaliyetini yürüten hâkime karşı kullanılması savunulabilir değildir. Kişilerden yargı yetkisini temsil eden hâkimlere yönelik

ifadelerinde daha saygılı bir üslup kullanmaları beklenir. Bununla birlikte kaba, incitici, örf ve görgü kurallarına aykırı ifadelerin disiplin hukukunun veya tazminat hukukunun da ötesinde ceza yargılamasına konu edilmesinin kişiler üzerinde caydırıcı etki doğuracağı muhakkaktır.

46. Başvurucu 6.080 TL adli para cezası ile cezalandırılmıştır. İlk derece mahkemesi, şikâyet hakkını kullanan başvurucu hakkında adli para cezasına hükmetmesinin acil bir ihtiyaçtan kaynaklandığını ilgili ve yeterli bir gerekçeyle ortaya koyabilmiş değildir. Dolayısıyla olaylara bir bütün olarak yaklaşan Anayasa Mahkemesi başvurusunun ifade özgürlüğüne yapılan müdahalenin demokratik toplum düzeninin gereklerine uygun olmadığı kanaatine varmıştır.

47. Açıklanan gerekçelerle başvurusunun Anayasa'nın 26. maddesinde güvence altına alınan ifade özgürlüğünün ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

B. Diğer İhlal İddiaları

48. Başvurucu; ikamet yeri dışında ifadesinin alınması, yargılamanın yer yönünden yetkisiz mahkemede ve yokluğunda yürütülmesi, yargılamanın duruşmalı yapıyla yapılmadığının belirsiz olması nedenleriyle adil yargılanma hakkını ihlal ettiğini ileri sürmüştür. Mevcut koşullarda başvurunun sonucu da değerlendirildiğinde başvurusunun bu şikâyetleri hakkında bir inceleme yapılmasına gerek görülmemiştir.

C. 6216 Sayılı Kanun'un 50. Maddesi Yönünden

49. 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 50. maddesinin (1) ve (2) numaralı fıkraları şöyledir:

“(1) Esas inceleme sonunda, başvurusunun hakkının ihlal edildiğine ya da edilmediğine karar verilir. İhlal kararı verilmesi hâlinde ihlalin ve sonuçlarının ortadan kaldırılması için yapılması gerekenlere hükmedilir...”

(2) Tespit edilen ihlal bir mahkeme kararından kaynaklanmışsa, ihlali ve sonuçlarını ortadan kaldırmak için yeniden yargılama yapmak üzere dosya ilgili mahkemeye gönderilir. Yeniden yargılama yapılmasında hukuki yarar bulunmayan hâllerde başvurucu lehine tazminata hükmedilebilir veya genel mahkemelerde dava açılması yolu gösterilebilir. Yeniden yargılama yapmakla yükümlü mahkeme, Anayasa Mahkemesinin ihlal kararında açıkladığı ihlali ve sonuçlarını ortadan kaldıracak şekilde mümkünse dosya üzerinden karar verir.”

50. Anayasa Mahkemesinin Mehmet Doğan ([GK], B. No: 2014/8875, 7/6/2018, §§ 57-60) kararında, Anayasa Mahkemesince bir temel hakkın ihlal edildiği sonucuna varıldığında ihlalin ve sonuçlarının nasıl ortadan kaldırılacağına belirlenmesi hususunda genel ilkelere yer verilmiştir.

51. Başvurucu, ihlalin tespiti ile birlikte yeniden yargılama yapılması talebinde bulunmuştur.

52. Anayasa Mahkemesi, başvurusunun yazdığı dilekçede hâkime yönelik sözleri dolayısıyla cezalandırılmasının demokratik toplum düzeninin gereklerine uygun düşmediği ve bu nedenle başvurusunun ifade özgürlüğünün ihlal edildiği sonucuna varmıştır. Dolayısıyla somut başvuruda ihlalin mahkeme kararından kaynaklandığı anlaşılmaktadır.

53. Bu durumda ifade özgürlüğünün ihlalinin sonuçlarının ortadan kaldırılması için yeniden yargılama yapılmasında hukuki yarar bulunmaktadır. Buna göre yapılacak yeniden yargılama ise 6216 sayılı Kanun'un 50. maddesinin (2) numaralı fıkrasına göre ihlalin ve sonuçlarının ortadan kaldırılmasına yöneliktir. Bu kapsamda derece mahkemelerince yapılması gereken iş, öncelikle ihlale yol açan mahkeme kararının ortadan kaldırılması ve nihayet ihlal sonucuna uygun yeni bir karar verilmesinden ibarettir. Bu sebeple kararın bir örneğinin yeniden yargılama yapılmak üzere ilgili mahkemeye gönderilmesine karar verilmesi gerekir.

54. Dosyadaki belgelerden tespit edilen 226,90 TL harç ve 2.475 TL vekâlet ücretinden oluşan toplam 2.701,90 TL yargılama giderinin başvurucuya ödenmesine karar verilmesi gerekir.

VI. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. İfade özgürlüğünün ihlal edildiğine ilişkin iddianın **KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA**,

B. Anayasa'nın 26. maddesinde güvence altına alınan ifade özgürlüğünün **İHLAL EDİLDİĞİNE**,

C. Kararın bir örneğinin ifade özgürlüğünün ihlalinin sonuçlarının ortadan kaldırılması için yeniden yargılama yapılmak üzere (kapatılan) Bozyazı Sulh Ceza Mahkemesi (E.2011/19, K.2011/515) yerine bakmakla görevli mahkemeye **GÖNDERİLMESİNE**,

D. 226,90 TL harç ve 2.475 TL vekâlet ücretinden oluşan toplam 2.701,90 TL yargılama giderinin **BAŞVURUCUYA ÖDENMESİNE**,

E. Ödemenin, kararın tebliğini takiben başvurucunun Hazine ve Maliye Bakanlığına başvuru tarihinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal **FAİZ UYGULANMASINA**,

F. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına **GÖNDERİLMESİNE** 12/11/2019 tarihinde **OYBİRLİĞİYLE** karar verildi.

Başkan
Recep KÖMÜRCÜ

Üye
Engin YILDIRIM

Üye
Celal Mümtaz AKINCI

Üye
Rıdvan GÜLEÇ

Üye
Recai AKYEL